

Jak uczyć maluszka patriotyzmu?

Pewnie niektórzy z Was zastanawiają się jak kształtować uczucia patriotyczne i przywiązanie do rodzinnego kraju u malucha, dla którego pojęcie ojczyzna jest czymś kompletnie abstrakcyjnym? Niektórzy z Was być może myślą nad tym czy ta wiedza w ogóle jest Waszym pociechom potrzebna...

Patriotyzm

Niektórym rodzicom określenie patriotyzm wydawać się może przestarzałe i niemodne, ale muszą pamiętać, że w dobie powszechnej globalizacji, gdy następuje zanik przejrzystej hierarchii wartości i upadek autorytetów, wprowadzających harmonię wśród tego, co ważne, a co nieistotne, dziecko może mieć problem ze zrozumieniem słów i określeń: Polak i moja Ojczyzna - Polska. U starszych dzieci może to wręcz prowadzić do zanegowania sensu życia i do relatywizmu w świecie wartości.

Oczywiście maluszkowi przybliżamy obraz kraju, rozbudzamy iskierkę patriotyzmu prostymi sposobami i metodami dostępnymi percepcji dziecka. Trzeba pamiętać, że od najmłodszych lat dzieci obserwują to, co dzieje się w ich najbliższym otoczeniu; zazwyczaj przez całe życie pamiętają zwyczaje, gwarę, obyczaje kultywowane w ich rodzinie i środowisku.

Już we wczesnych latach możemy uczyć je szacunku dla flagi i patriotyzmu. Powoli budujemy u dzieci świadomości, że należą do większej wspólnoty ludzi. Będzie to prostsze, jeśli od najmłodszych lat mama i tata uczą przywiązania do swojego regionu, wspólnie ze swoją pociechą poznają rodzime tradycje, gwarę, tańce.

Język ojczysty

Pierwszą i niezwykle istotną rzeczą jest poznawanie języka ojczystego, jego piękna i czystości. Wykorzystujmy żywe słowo i literaturę, sięgając po nią nie tylko przy szczególnych okazjach, ale i na co dzień. Przecież każdy z nas wie, że literatura dziecięca znakomicie utrwała i wzbogaca kulturę językową, a dodatkowo umacnia i rozwija przywiązanie do kraju rodzinnego. Dlatego jak najczęściej opowiadajmy malcom baśnie, legendy, czytajmy książki w połączeniu z oglądaniem ilustracji. Możemy też wspólnie zabawić się w domowy teatrzyk i inscenizować ulubione utwory literackie. Zadbajmy o obecność polskiej muzyki w domu i odpowiednie filmy.

MAŁY PATRIOTA

Pamiętajmy, że kluczem do rozbudzenia w dziecku fascynacji polską kulturą i historią mogą stać się rodzinne wycieczki. Wędrówki z plecakiem, z atlasem roślin i zwierząt w dłoni, to znakomity sposób na spędzanie letniego – i nie tylko – urlopu. Chodzi tu głównie o kontakt z naturą w różnych porach roku. Dzięki temu uczymy szacunku dla przyrody, zapoznajemy z pięknem rodzimego krajobrazu. Zwiedzając miejsca związane z historią Polski, przybliżamy naszym pociechom dzieje ojczyzny, pokazujemy przywiązanie i dumę z faktu, że jesteśmy Polakami. Zamiast spędzić weekend przed telewizorem bądź w centrum handlowym, wybierzmy się na zwiedzanie okolicznych zamków, muzeów, pokażmy dziecku ciekawą wystawę i pospacerujmy po skansenie bądź po pałacowych ogrodach.

Wydarzenia i tradycje

Warto zadbać o udział malucha w patriotycznych wydarzeniach: paradach, przedstawieniach, festynach i koncertach. Uroczystości związane z Świętem Niepodległości, innymi świętami narodowymi bądź religijnymi, pomogą przybliżyć dziecku znaczenie słowa – ojczyzna, patriotyzm. Nasze przedszkole szczyli się tradycją wspólnego śpiewania pieśni patriotycznych. To dobra okazja do nauki, ale i przyjemnego spędzania czasu z całą rodziną. W ten sposób, małymi kroczkami, kształtujemy w dziecku dumę narodową i świadomość „bycia Polakiem”. Obserwowanie z pozoru prostej czynności – głosowania w wyborach, pokaże dziecku, że rodzice czynnie uczestniczą w życiu ojczyzny i chcą w mieć wpływ na to, co dzieje się w ich kraju.

Rodzina

Równie ważne jest umacnianie więzi z najbliższą rodziną, krewnymi. Często dziadkowie, stryjowie zapoznają dziecko z pięknem polskich obyczajów, tradycji, historią rodziny, rodzinnego miasta, a potem całej Polski. W rodzinnym środowisku dziecko od urodzenia uczy się pełnienia określonych ról, obowiązków, życzliwości w stosunku do dorosłych, podporządkowywania się poleceniom starszych, a także samodzielności, niesienia pomocy rodzicom, kultywowania miłości, przyjaźni.

Pamiętajmy, że Święta Bożego Narodzenia, Wielkiej Nocy, Wszystkich Świętych to bardzo ważne elementy kultury ojczystej.

Malec, wspólnie z rodzicami i rodzeństwem, czasem dalszymi krewnymi zasiada do wigilijnego stołu, poprzez przykład poznaje znaczenie i wartość symboliki: dzielenia się opłatkiem, sianka pod obrusem, żłóbka; przysłuchuje się śpiewanym kolędom, cieszy prezentami. Wraz z babcią może przygotować tradycyjne potrawy, z rodzeństwem ozdabiać pierniczki, samodzielnie wykonać ozdoby na choinkę. Przed Wielkanocą maluje pisanki, a potem dumnie kroczy ze święconką i poznaje zwyczaj śmigusa - dyngusa. 1 i 2 listopada odwiedza groby bliskich, zapala znicze. Innym razem poznaje zwyczaje andrzejkowe, topienie Marzanny itp.

Mapa Polski

Gdy dziecko będzie trochę starsze i poszerza się krąg jego zainteresowań, przy rozmaitych okazjach pokazujemy mu mapę Polski. Dzięki temu pozna położenie ważniejszych rzek, regionów, góry, morze. Warto zadbać o to, by dziecko nauczyło się znaczenia symboli narodowych, szacunku dla godła Polski, barw państwowych, hymnu narodowego.

Z perspektywy czasu staje się jasne, że zapoznajemy nasze dzieci ze znaczeniem słowa patriotyzm poprzez własne zachowania oraz przykład i w zasadzie nie potrzebujemy żadnych szczególnych podręczników czy wyjątkowego wysiłku, by go uczyć. Taką miłość do Ojczyzny dobrze byłoby kultywować w każdym domu, aby nasze pociechy mogły sercem poznawać swój ojczysty kraj i jego przeszłość.

Pamiętajmy, że patriotyzmu trzeba się nauczyć bo nikt nie rodzi się patriotą. I tutaj jest nasze zadanie – rodziców, nauczycieli...

Opracowanie:
mgr Edyta Rydzewska

